

Evaluatie sluitingstijden en aanpak horeca gerelateerde overlast binnenstad (april 2025)

Inleiding

Op 26 maart 2024 heeft de gemeenteraad de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) gemeente Almelo 2021 gewijzigd vastgesteld. Daarbij zijn ook de sluitingstijden voor de horeca voor een deel veranderd. Tegelijk met de vaststelling van de gewijzigde APV heeft de gemeenteraad ook een motie aangenomen waarin het college van B en W verzocht wordt om de nieuwe sluitingstijden en de aanpak van de horeca gerelateerde overlast te evalueren. Deze evaluatie is inmiddels uitgevoerd waarbij de uitkomst is samengevat in de voorliggende rapportage. Hierbij wordt eerst ingegaan op de evaluatie van de horeca gerelateerde overlast die is uitgevoerd met vertegenwoordigers van de horeca, de bewonerscollectieven en de politie. Vervolgens komt de evaluatie van de nieuwe sluitingstijden aan de orde.

Evaluatie aanpak horeca gerelateerde overlast

Sinds eind 2023 is de gemeente Almelo structureel in overleg met vertegenwoordigers van de Almelose (nacht)horeca, Koninklijke Horeca Nederland en vertegenwoordigers van de bewonerscollectieven (Wijkplatform Almelo Centrum en bewonersvereniging De Hofkamp). Ook de politie sluit aan bij dit overleg.

Doel van het overleg is het tegengaan van horeca gerelateerde overlast, bevordering van een positief uitgaansklimaat en bewerkstelligen van meer wederzijds begrip en een betere verstandhouding tussen horeca en binnenstadsbewoners.

In dit overleg is door de deelnemers bij herhaling geconcludeerd dat de horeca gerelateerde overlast is afgenomen (mede) als gevolg van de in het overleg gemaakte afspraken en de acties die op basis hiervan in gang zijn gezet. Hierbij kan gedacht worden aan:

- Het realiseren van (korte) lijnen tussen buurtbewoners en horeca-exploitanten zodat overlast direct gemeld kan worden en de horeca sneller zelf actie kan ondernemen en niet pas na een melding aan politie en/of gemeente;
- Horecapersoneel wordt structureel geïnstrueerd om scherp te zijn op het voorkomen van geluidsoverlast door het zo veel mogelijk gesloten houden van ramen en deuren;
- Beveiligers lopen tijdens de horecanachten een aantal rondes in de directe omgeving van het Amaliaplein om overlast te signaleren en waar mogelijk mensen laagdrempelig aan te spreken. Deze beveiligers worden betaald door de horeca en dragen door de gemeente gefinancierde jassen met daarop de tekst 'sfeerbeheer';
- De gemeente heeft geluidsmeters geplaatst op het Amaliaplein om de geluidsniveaus in de nachtelijke uren te kunnen objectiveren en met de deelnemers aan het overleg te bespreken;
- Sinds medio 2024 wordt zwerfafval op en rond het Amaliaplein direct op zondagochtend verwijderd door een veegwagen/veegploeg (proefperiode van 1 jaar);
- Sinds eind 2024 is de zogenoemde 'collectieve horeca-ontzegging' opnieuw ingevoerd binnen de Almelose horeca.

Naast de acties die voort zijn gekomen uit het overleg tussen gemeente, horeca, bewonerscollectieven en politie is er ook extra aandacht voor de naleving van wet- en regelgeving. Het gaat hierbij om toezicht en handhaving op onder andere de Omgevingswet, het Besluit bouwwerken leefomgeving, het Omgevingsplan gemeente Almelo en de exploitatievergunningen. Verder zet de gemeente in samenwerking met de politie sinds 2024 fors meer in op de bestuursrechtelijke aanpak van personen die de openbare orde (ernstig) verstoren. Hierbij kan gedacht worden aan het opleggen van een last onder dwangsom, een gebiedsverbod gedurende een langere periode of een kortdurende gebiedsontzegging (bij een kortdurende gebiedsontzegging geeft de politie een overlastgever namens de burgemeester ter plekke een bevel om zich gedurende ten hoogste 48 uren niet op te houden in het horecaconcentratiegebied). Ook deze maatregelen hebben bijgedragen aan de afname van horeca gerelateerde overlast.

Daarnaast heeft het overleg ook geleid tot meer wederzijds begrip tussen de vertegenwoordigers van de bewonerscollectieven en de horeca. Beide partijen praten nu meer met elkaar in plaats van over elkaar. Hierdoor komen knelpunten eerder in beeld en kunnen deze ook sneller worden geadresseerd en aangepakt.

Evaluatie van de sluitingstijden

Het doel van de wijziging van de sluitingstijden was (en is) het realiseren van een betere balans tussen het horecaklimaat en het woon- en leefklimaat in de binnenstad. Dit is gedaan door enerzijds meer ruimte te bieden aan de horeca en anderzijds waarborgen in te bouwen die recht doen aan de belangen van binnenstadbewoners. Concreet gaat het om de volgende wijzigingen:

1. Verruiming van de openingstijden van alle horecazaken op feestdagen tot 04.00 uur en tijdens de jaarwisseling tot 05.00 uur.
2. Mogelijkheid tot het verlenen van een ontheffing op de openingstijden van terrassen van 01.00 uur tot 02.00 uur tijdens het terrassenseizoen (1 april t/m 31 oktober) op:
 - vrijdag (nacht van donderdag op vrijdag);
 - zaterdag (nacht van vrijdag op zaterdag);
 - zondag (nacht van zaterdag op zondag);
 - feestdagen die vallen binnen het terrassenseizoen.
3. Verkorting van de openingstijden van 04.00 uur naar 01.00 uur op doordeweekse dagen, te weten:
 - maandag (nacht van zondag op maandag);
 - dinsdag (nacht van maandag op dinsdag);
 - woensdag (nacht van dinsdag op woensdag);
 - donderdag (nacht van woensdag op donderdag).

Voor reeds afgegeven exploitatievergunningen met ruimere sluitingstijden geldt overgangsrecht. Hierdoor zijn er in de praktijk geen horecazaken beperkt in de mogelijkheid om op 'doordeweekse' dagen na 01.00 uur open te zijn.

Verruiming openingstijden van alle horecazaken op feestdagen

De verruiming van de openingstijden van alle horecazaken op aangewezen feestdagen maakt het voor horecaexploitanten mogelijk om op deze dagen langer open te zijn wanneer de feestdag doordeweeks valt en/of wanneer er in de exploitatievergunning minder ruime openingstijden zijn opgenomen. Hiermee zijn de verschillen tussen horecazaken, in de tijden waarop ze tijdens feestdagen geopend mogen zijn, weggenomen zonder dat er nieuwe exploitatievergunningen aangevraagd hoeven te worden. Hierdoor is er een gelijk speelveld ontstaan op feestdagen zonder dat dit administratieve inspanning/capaciteit heeft gevergd en er legeskosten aan horecaexploitanten berekend hoeven te worden.

Verruiming van de terrastijden

Door de vertegenwoordigers van de horeca, de bewonerscollectieven en de politie is geconcludeerd dat de verruiming van de terrastijden niet heeft geleid tot meer overlast. Daarnaast gaat de leegloop van terrassen op een meer geleidelijke en daardoor prettigere manier: horecaexploitanten hoeven gasten niet meer te verzoeken het terras te verlaten en de meeste terrassen zijn rond 01.30 uur leeg. Dit leidt tot minder irritaties en komt ook de gastvrijheid ten goede. De horeca is hier tevreden over. Wel geeft de horeca aan het terrassenseizoen graag uitgebreid te zien met de maand maart. Dit omdat het in maart vaak al lekker weer kan zijn, waardoor horecabezoekers langer op het terras willen blijven.

Openingstijden doordeweekse dagen bij aanvraag nieuwe vergunningen

Als onderdeel van de evaluatie geven de vertegenwoordigers van de horeca aan het wenselijk te vinden dat er bij een nieuwe exploitatievergunningaanvraag ook een ontheffing kan worden

aangevraagd om op doordeweekse dagen na 01.00 uur geopend te zijn. Hoewel niet veel horecazaken op doordeweekse dagen na 01.00 uur geopend zijn en er op doordeweekse dagen ook niet veel horecabezoekers in de binnenstad van Almelo verblijven, geeft de horeca aan dat hier, zij het voor een beperkte doelgroep, wel behoefte aan is.

Mening van inwoners van Almelo aan de hand van de Binnenstadspeiling 2024

In de motie van 26 maart 2024 wordt het college van B en W verzocht om ook de mening van inwoners van Almelo te betrekken. In dat kader is er voor gekozen om een extra vraag in de Binnenstadspeiling 2024 op te nemen waarbij de respondenten gevraagd is hoe tevreden of ontevreden ze zijn over:

- de sluitingstijd van horecagelegenheden op vrijdag, zaterdag, zondag en feestdagen (04:00 uur en 05:00 uur tijdens de jaarwisseling);
- de sluitingstijd van horecagelegenheden op overige dagen (01:00 uur);
- de sluitingstijd van buitenterrassen op vrijdag, zaterdag, zondag en feestdagen in de periode van april tot en met oktober (02:00 uur met ontheffing);
- de sluitingstijd van buitenterrassen op overige dagen (01:00 uur);
- de sluitingstijden van de binnenstadshoreca in het algemeen.

De Binnenstadspeiling is in december 2024 door 688 leden van het AlmeloPanel ingevuld. Daarnaast hebben 309 inwoners van Almelo de vragenlijst ingevuld via sociale media en overige kanalen. Beide groepen respondenten verschillen aanzienlijk qua samenstelling. Het AlmeloPanel bestaat voor 58% uit mannen en de groep niet-panelleden bestaat voor 72% uit vrouwen. Ook qua leeftijd verschillen beide groepen. De meerderheid (71%) van het AlmeloPanel bestaat uit respondenten van 60 jaar of ouder, terwijl de leeftijdsopbouw bij het niet-panel evenwichtiger is (40% is jonger dan 40 jaar, 41% is 45 tot en met 59 jaar en 19% is 60 jaar of ouder).

De uitkomsten van de vraag over de sluitingstijden zijn weergegeven op de volgende pagina. Wat opvalt is dat de meerderheid van de respondenten, zowel panelleden als niet-panelleden, tevreden of neutraal is over de sluitingstijden. Wanneer beide groepen worden samengenomen dan is:

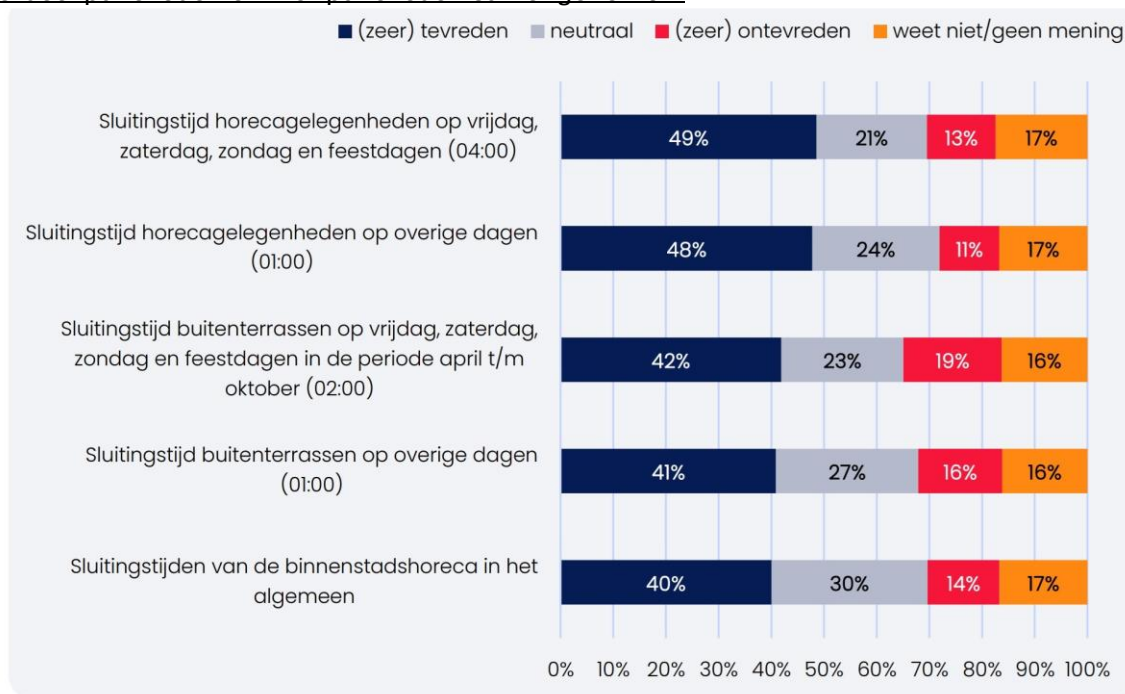
- 70% (zeer) tevreden of neutraal over de sluitingstijd van horecagelegenheden op vrijdag, zaterdag, zondag en feestdagen (49% (zeer) tevreden en 21% neutraal);
- 72% (zeer) tevreden of neutraal over de sluitingstijd van horecagelegenheden op overige dagen (48% (zeer) tevreden en 24% neutraal);
- 65% (zeer) tevreden of neutraal over de sluitingstijd van buitenterrassen op vrijdag, zaterdag, zondag en feestdagen in de periode van april tot en met oktober (42% (zeer) tevreden en 23% neutraal);
- 68% (zeer) tevreden of neutraal over de sluitingstijd van buitenterrassen op overige dagen (41% (zeer) tevreden en 27% neutraal);
- 70% (zeer) tevreden of neutraal over de sluitingstijden van de binnenstadshoreca in het algemeen (40% (zeer) tevreden en 30% neutraal).

Slechts een minderheid van de respondenten, zowel panelleden als niet-panelleden, is ontevreden over de sluitingstijden. Wanneer hierop wordt ingezoomd dan valt op dat:

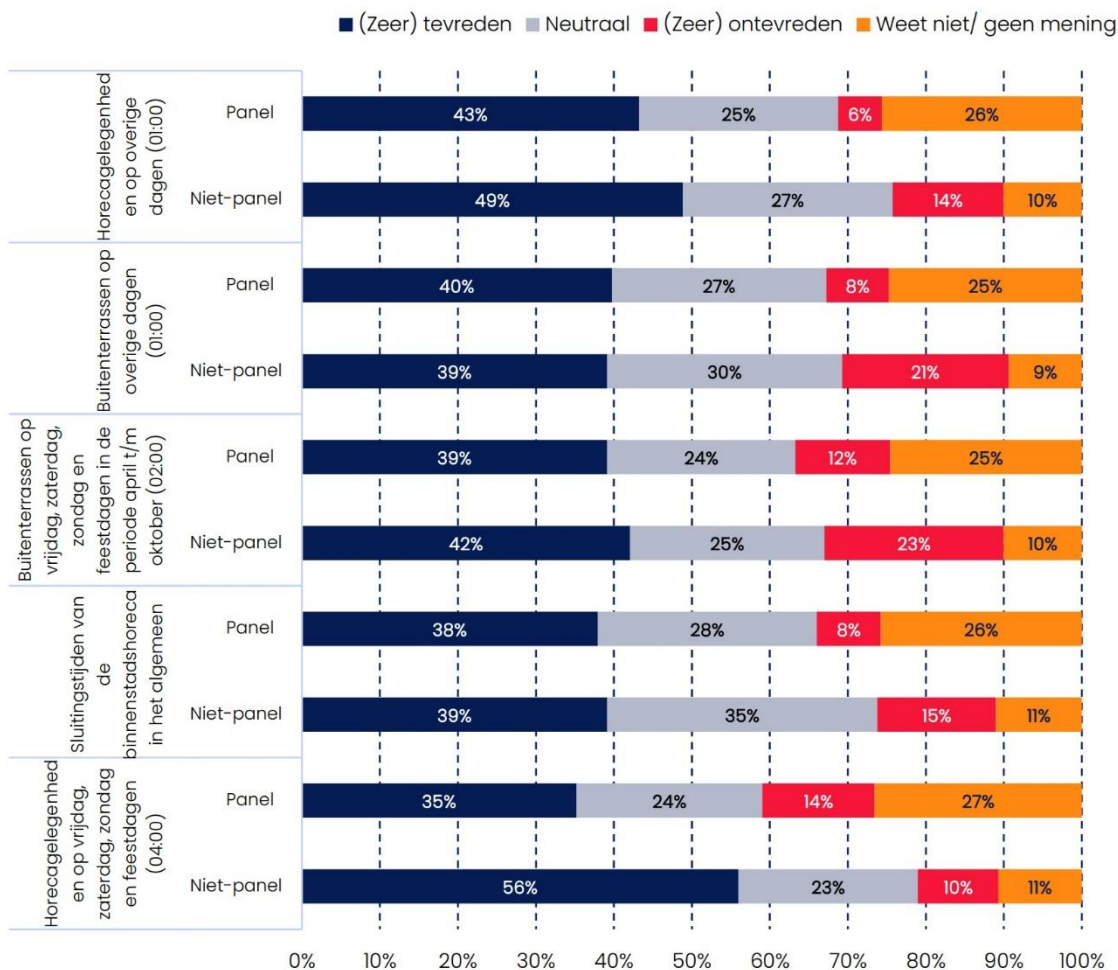
- 23% van de niet-panelleden ontevreden is over de sluitingstijd van de buitenterrassen op vrijdag, zaterdag, zondag en feestdagen in de periode van april tot en met oktober;
- 21% van de niet-panelleden ontevreden is over de sluitingstijd van de buitenterrassen op overige dagen;
- 14% van de panelleden ontevreden is over de sluitingstijd van horecagelegenheden op vrijdag, zaterdag, zondag en feestdagen.

***Uitkomsten Binnenstadspeiling 2024:
Tevredenheid sluitingstijden horecagelegenheden en buitenterrassen***

Oordeel panelleden en niet-panelleden samengenomen:

Oordeel panelleden en niet-panelleden apart van elkaar:

Resumerend kan gesteld worden dat men redelijk tevreden is met de huidige sluitingstijden van de horeca in de Almelose binnenstad. Wanneer ook het percentage 'neutraal' in ogenschouw wordt genomen ('neutraal' betekent ook 'niet-ontevreden' in deze), dan kan geconcludeerd worden dat er momenteel balans is in de mate waarin de belangen van de verschillende doelgroepen met de huidige sluitingstijden gediend worden.